

ข้อมูลสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่นในโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (43 แฟ้ม)

ปัจจุบันระบบฐานข้อมูลเด็กวัยเรียนวัยรุ่นที่มีอยู่ในแต่ละหน่วยงานนั้นยังขาดการเชื่อมโยง ทำให้ข้อมูลเด็กวัยเรียนวัยรุ่นยังขาดความสมบูรณ์ ไม่สามารถ ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับและไม่สามารถนำมาเชื่อมโยงกันเพื่อประมวลผลในภาพรวมได้ รวมถึงยังขาดข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงสถานการณ์ สถิติของกลุ่มเป้าหมายในมิติต่าง ๆ ที่ครอบคลุมเป็นปัจจุบันและเชื่อถือได้ รวมทั้งระบบข้อมูลสุขภาพ Health Data Center ของกระทรวงสาธารณสุข ยังไม่สามารถตอบเรื่องความครอบคลุมการให้บริการด้านสุขภาพกับนักเรียนตามชุดสิทธิประโยชน์ (การประเมินภาวะโภชนาการ การตรวจคัดกรองสายตา การได้ยิน สุขภาพช่องปากและฟัน เหา และอนามัยการเจริญพันธุ์) และการติดตามแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียนรายชั้นและโรงเรียน เนื่องจากขาดข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็น School Base ดังนั้นเพื่อให้เกิดการบูรณาการและการใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลร่วมกันในการบริหารจัดการ และขยายผลระบบงานไปสู่การดูแลเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ซึ่งในกระบวนการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ระบบงานที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องเด็กวัยเรียนวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อศึกษาชุดข้อมูลที่มีอยู่สำหรับกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการแลกเปลี่ยน โดยการจัดเก็บข้อมูลสุขภาพของเด็กวัยเรียนวัยรุ่นใช้สถานพยาบาลของแต่ละแห่งให้เป็นหน่วยงานที่จัดเก็บ โดยจะจัดเก็บไว้ในระบบ Hospital Information System (HIS) ของโรงพยาบาลนั้น ๆ และข้อมูลจะถูกส่งออกไปยังกระทรวงสาธารณสุขในรูปแบบของ 50 แฟ้ม โดยลักษณะข้อมูลที่มีการจัดเก็บในรูปแบบ 50 แฟ้ม ซึ่งแบ่งเป็นรูปแบบโครงสร้าง 43 แฟ้ม และอีก 7 แฟ้มในการส่งต่อข้อมูลผู้ป่วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บ บันทึก และจัดส่งข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค สำหรับแฟ้มฐานข้อมูลโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพรวม 50 แฟ้ม แบ่งได้ 3 ลักษณะได้แก่ แฟ้มสะสม แฟ้มบริการ และแฟ้มบริการกึ่งสำรวจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แฟ้มสะสม กำหนดให้จัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจปีละครั้งภายในเดือนสิงหาคม และปรับฐานข้อมูลให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 1 ตุลาคมของทุกปี กรณีที่มีผู้มารับบริการที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนหรือมีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลพื้นฐานของผู้รับบริการรายเดิมให้ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม และส่งให้ส่วนกลางภายในรอบของเดือนนั้น ๆ โดยมีจำนวนทั้งหมด 6 แฟ้มเกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แฟ้มสะสมของฐานข้อมูลโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการแพทย์และข้อมูลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

ลำดับ	ชื่อแฟ้ม	รายละเอียด	หมายเหตุ
1	PERSON	ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบและผู้มาใช้บริการ	เลขบัตรประจำตัวประชาชน
2	CHRONIC	ข้อมูลผู้ป่วยโรคเรื้อรังของทุกคนที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบ	รหัสวินิจฉัยโรคเรื้อรัง (รหัสโรค ICD-10-TM)
3	CARD	ข้อมูลประวัติการมีหลักประกันสุขภาพของประชาชนทุกคนที่อาศัยในเขตรับผิดชอบ และผู้ป่วยที่มารับบริการ	ประเภทสิทธิการรักษา (รหัสสิทธิมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
4	HOME	ข้อมูลที่ตั้งและสุขภาพของหลังคาเรือนในเขตรับผิดชอบ	รหัสบ้านตามกรมการปกครอง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อแฟ้ม	รายละเอียด	หมายเหตุ
5	VILLAGE	ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของชุมชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ	รหัสชุมชนในเขตรับผิดชอบ และข้อมูลทั่วไปของแหล่งชุมชน เช่น จำนวนโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัด เป็นต้น
6	DISABILITY	ข้อมูลผู้พิการทุกคน ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบ	เลขทะเบียนผู้พิการ ประเภทความพิการ (รหัสประเภทความพิการ 7 ประเภท)

2. แฟ้มบริการโดยกำหนดให้จัดเก็บและบันทึกข้อมูลทุกครั้ง ที่มารับบริการ และให้ส่งข้อมูลกลับไปยังส่วนกลางภายในรอบของเดือนนั้น ๆ มีจำนวน 7 แฟ้มที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แฟ้มบริการของฐานข้อมูลโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการแพทย์และข้อมูลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

ลำดับ	ชื่อแฟ้ม	รายละเอียด	หมายเหตุ
1	SERVICE	ข้อมูลประวัติการมารับบริการของผู้ที่มารับบริการ และการให้บริการนอกสถานพยาบาล	รหัสสถานบริการ
2	DIAGNOSIS_OPD	ข้อมูลการวินิจฉัยโรคของผู้ป่วยนอกและผู้มารับบริการ	รหัสโรคที่วินิจฉัย (รหัสโรค ICD-10-TM)
3	DRUG_OPD	ข้อมูลการจ่ายยาสำหรับผู้ป่วยนอกและผู้มารับบริการ	รหัสยา 24 หลัก หรือรหัสยาตามสถานบริการ
4	PROCEDURE_OPD	ข้อมูลการให้บริการหัตถการและผ่าตัดของผู้ป่วยนอกและผู้มารับบริการ	รหัสหัตถการ (รหัสมาตรฐาน รหัสโรค ICD-9-TM หรือ รหัสโรค ICD-10-TM รหัสหัตถการ)
5	SERVEILANCE	ข้อมูลผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังที่มารับบริการ	รหัสโรคที่ต้องเฝ้าระวังจากสำนักระบาด รหัสวินิจฉัยโรคที่ต้องเฝ้าระวังล่าสุด รหัส 506
6	DENTAL	ข้อมูลการตรวจสถานะทันตสุขภาพของฟันทุกซี่ และข้อมูลการวางแผนการส่งเสริมป้องกันและรักษาของผู้ที่มารับบริการ	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อแฟ้ม	รายละเอียด	หมายเหตุ
7	COMMUNITY_SERVICE	ข้อมูลการให้บริการในชุมชนสำหรับกลุ่มเป้าหมายในเขตรับผิดชอบ และผู้ป่วยนอกเขตรับผิดชอบ	รหัสการให้บริการในชุมชน

3. แฟ้มบริการกิ่งสำรวจ เป็นแฟ้มที่ถูกกำหนดให้จัดเก็บและ บันทึกข้อมูลทุกครั้งที่มาใช้บริการพร้อมทั้งให้มีการสำรวจข้อมูลประชากร ที่อาศัยในเขตรับผิดชอบที่ไปรับบริการที่สถานบริการอื่นและบันทึกข้อมูลและส่งให้ส่วนกลางภายในรอบของเดือนนั้น ๆ มีจำนวน 4 แฟ้มที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แฟ้มบริการกิ่งสำรวจของฐานข้อมูลโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการแพทย์และข้อมูลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

ลำดับ	ชื่อแฟ้ม	รายละเอียด	หมายเหตุ
1	ADDRESS	ข้อมูลที่อยู่ของผู้ที่มาใช้บริการที่อาศัยอยู่นอกเขตรับผิดชอบ หรือประชาชนที่อาศัยในเขตรับผิดชอบแต่มีทะเบียนบ้านอยู่นอกเขต	ประเภทของที่อยู่ รหัสบ้านตามกรมการปกครอง
2	DEATH	ข้อมูลประวัติการเสียชีวิตของประชาชนทุกคน ที่อาศัยในเขตรับผิดชอบ และผู้ป่วยที่มาใช้บริการ	รหัสโรคที่เป็นสาเหตุการณตายน a-d และรหัสโรคหรือภาวะอื่นที่เป็นเหตุ
3	EPI	ข้อมูลการให้บริการวัคซีนกับผู้ที่มาใช้บริการ และประชาชนกลุ่มเป้าหมายของการฉีดวัคซีนในเขตรับผิดชอบ	รหัสวัคซีน
4	NUTRITION	ข้อมูลการวัดระดับโภชนาการ	น้ำหนัก ส่วนสูง

ที่มา: คู่มือการปฏิบัติงานการจัดเก็บและส่งข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข Version 2.3 (ตุลาคม 2560) ปีงบประมาณ 2561

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในฐานข้อมูลโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านการแพทย์และข้อมูลสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยเรียนวัยรุ่น จะพบว่าสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเด็กวัยเรียนวัยรุ่นที่มีอยู่จริงตั้งแต่อายุ 6 – 18 ปี ได้โดยการใช้เลขบัตรประชาชน 13 หลัก (CID13) เป็นตัวเชื่อมกับข้อมูลการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในระดับประถมศึกษา และมีธยมศึกษาในระบบฐานข้อมูลจัดเก็บทะเบียนประวัตินักเรียนและบุคคลในสังกัด โดยจะเน้นไปที่ระบบสารสนเทศฐานข้อมูลนักเรียนและข้อมูลสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่เป็น School Base นำไปสู่การใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลร่วมกันในการดูแลเด็กวัยเรียนวัยรุ่นได้อย่างครอบคลุม และมีคุณภาพต่อไป

นางสาวอัญชลี อ่อนศรี นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนวัยรุ่น สำนักส่งเสริมสุขภาพ
กุมภาพันธ์ 2563